

ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Sioufas & Associates
Law Firm

ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Πολλές φορές οι επιχειρήσεις, στοχεύοντας στην προσέλκυση πελατών και γενικότερα στην απόσπαση της προσοχής του καταναλωτικού κοινού, υιοθετούν συμπεριφορές και πρακτικές, οι οποίες θα μπορούσαν να θεωρηθούν αθέμιτες. Οι δύο βασικές κατηγορίες αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, όπως προβλέπονται στην ενωσιακή, αλλά και την εγχώρια νομοθεσία (κατόπιν ενσωμάτωσης των αντίστοιχων Οδηγιών), είναι **οι παραπλανητικές και οι επιθετικές εμπορικές πρακτικές**. Στην πρώτη κατηγορία (παραπλανητικές) είτε παρέχεται ψευδής πληροφορία είτε αποκρύπτεται σημαντική πληροφορία, την οποία θα έπρεπε να γνωρίζει ο καταναλωτής, ενώ στη δεύτερη ασκείται πίεση στον καταναλωτή για αγορά του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

Ορισμένες μάλιστα εμπορικές πρακτικές είναι εκ των πραγμάτων αθέμιτες και, ως εκ τούτου, απαγορεύονται σε κάθε περίπτωση. Συνήθη παραδείγματα αυτών, που οι περισσότεροι από εμάς έχουμε αντιμετωπίσει, αποτελούν:

1. **Η διαφήμιση «δόλωμα»:** Οι έμποροι δεν επιτρέπεται να διαφημίζουν προϊόντα ή υπηρεσίες σε πολύ χαμηλές τιμές, αν δεν διαθέτουν επαρκή αποθέματα. Οφείλουν να ενημερώνουν τους καταναλωτές για τον διαθέσιμο αριθμό των προς πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών, καθώς και για τη διάρκεια ισχύος της εκάστοτε προσφοράς.

2. **Οι δήθεν «δωρεάν» προσφορές:** Οι έμποροι οφείλουν να δηλώνουν τις πραγματικές τιμές των προϊόντων και των υπηρεσιών τους. Δεν μπορούν να παρουσιάζουν μια επί πληρωμή υπηρεσία ως «δωρεάν», ή να προσφέρουν μια επιπλέον «δωρεάν» υπηρεσία, τη στιγμή που ουσιαστικά το πραγματικό κόστος αυτών των δήθεν «δωρεάν» υπηρεσιών περιλαμβάνεται ήδη στην κανονική τιμή.

3. **Η χειραγώηση των παιδιών:** Οι έμποροι δεν μπορούν να λένε στο παιδί να ζητά από τους γονείς του να του αγοράσουν τα προϊόντα τους. Παραινέσεις του τύπου "Αγόρασε το βιβλίο τώρα" ή "Ζήτα από τους γονείς σου να σου αγοράσουν αυτό το παιχνίδι" απαγορεύονται. Η απαγόρευση αυτή ισχύει για όλα τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, όπως η τηλεόραση και, κυρίως, το διαδίκτυο.

4. **Οι επίμονες και ανεπιθύμητες προσφορές:** Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, οι εταιρείες δεν επιτρέπεται να κάνουν στους καταναλωτές επίμονες και ανεπιθύμητες προσφορές μέσω τηλεφώνου, φαξ, ηλ. ταχυδρομείου ή άλλου μέσου κατάλληλου για πωλήσεις εξ αποστάσεως.

Ειδικότερα, ο ν. 2251/1994 (εφεξής «ο Νόμος») για την προστασία των καταναλωτών, σε συνδυασμό και με την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2005/29 (εφεξής «η Οδηγία»), προβλέπει στο άρθρο 9στ τις περιπτώσεις παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών και στο άρθρο 9η τις περιπτώσεις επιθετικών εμπορικών πρακτικών, οι οποίες απαγορεύονται σε κάθε περίπτωση. Εάν μια συμπεριφορά δεν υπάγεται σε αυτές τις περιπτώσεις, θα ακολουθήσει ο έλεγχος βάσει των ρητρών που τίθενται στα άρθρα 9δ και 9ε για τις παραπλανητικές πράξεις και παραλείψεις, καθώς και στο άρθρο 9ζ για τις επιθετικές εμπορικές πρακτικές. Αν και πάλι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτών, μπορεί κανείς να ανατρέξει στη γενική ρήτρα του άρθρου 9γ.

Μέσα προστασίας του καταναλωτή έναντι των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών

Βασικός στόχος της Οδηγίας και του Νόμου είναι η χορήγηση της απαραίτητης προστασίας στον καταναλωτή, δηλαδή σε «κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο ενεργεί για λόγους, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα». Αυτή επιτυγχάνεται με την πρόβλεψη μέσων όπως είναι η αξίωση για δικαστική παύση της αθέμιτης εμπορικής πρακτικής και παράλειψή της στο μέλλον, καθώς και η αξίωση αποζημίωσης. Σημαντική, ακόμη, είναι η πρόβλεψη της συλλογικής αγωγής που μπορούν να ασκήσουν τα εμπορικά και βιομηχανικά, βιοτεχνικά και επαγγελματικά επιμελητήρια κατά των προμηθευτών (άρθρο 10 παρ. 24 του Νόμου). Πέρα των ανωτέρω, ο καταναλωτής εξακολουθεί να μπορεί να προσφύγει στην προστασία που παρέχει ο Αστικός Κώδικας σε κάθε πρόσωπο, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των διατάξεων των σχετικών άρθρων για την προσυμβατική, συμβατική ή αδικοπρακτική ευθύνη.

Χριστίνα Ζήση

Δικηγόρος, Δ.Μ.Σ. Γενικού Αστικού Δικαίου

Πηγή αναζήτησης: europalaw.eu